CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny** **Arkusz pokazowy**
Przedmiot:	**Język ukraiński**
Poziom:	**Poziom dwujęzyczny**
Forma arkusza:	MJUU-D0-100
Data publikacji dokumentu:	październik 2025 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
   - popełnia błędy, które
     - zmieniają znaczenie wyrazu, np. niepoprawna odpowiedź *він зариває ніздрі* zamiast *він закриває ніздрі* w zadaniu 3.3.
     - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. niepoprawna odpowiedź *щоб уникнути тита* zamiast *щоб уникнути сплати мита* w zadaniu 3.4.
     - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. niepoprawna odpowiedź *він не вдихає* zamiast *він закриває ніздрі* w zadaniu 3.3.
     - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
   - udziela odpowiedzi, która
     - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. niepoprawna odpowiedź *атмосферної карти* zamiast *запахів* i/й *вітру* w zadaniu 4.6.
     - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. niepoprawna odpowiedź *вона пошкоджена* zamiast *платівка була пошкоджена* w zadaniu 4.7.
   - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna np. niepoprawna odpowiedź *запахів, вітру й Сонця* zamiast *запахів* i/й *вітру* w zadaniu 4.6.
   - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. niepoprawna odpowiedź *платівка була пошкоджена його рідними* zamiast *платівка була пошкоджена* w zadaniu 4.7.
   - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu np. niepoprawna odpowiedź *płyta była uszkodzona* zamiast *платівка була пошкоджена* w zadaniu 4.7.

3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku ukraińskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku ukraińskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa[1]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiadane również w szybkim tempie […].*	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	A
1.2.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	D
1.3.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy lub autora wypowiedzi.	B
1.4.			C
1.5.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiadane również w szybkim tempie […].*	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.2.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	C
2.3.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy lub autora wypowiedzi.	D
2.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
2.5.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	D
2.6.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	A

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

<table>
<tr><th rowspan="2">Zadanie</th><th colspan="3">Podstawa programowa</th></tr>
<tr><th>Wymagania ogólne</th><th colspan="2">Wymagania szczegółowe</th></tr>
<tr><td>3.1.</td><td rowspan="4">II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiadane również w szybkim tempie […].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego […] tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności […].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].</td><td rowspan="4">VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym […].</td><td>II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.</td></tr>
<tr><td>3.2.</td><td>II.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.</td></tr>
<tr><td>3.3.</td><td rowspan="2">II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.</td></tr>
<tr><td>3.4.</td></tr>
</table>

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

W odpowiedzi zdającego powinien pojawić się frazeologizm „nie miód".

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
не мед
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
життя в пустелі – не мед
життя – не мед
Життя – це не мед

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
вода й мінерали – на вагу золота	odpowiedzi niezgodne z tekstem
на вагу золота	
мінерали – на вагу золота	
життя в посушливих районах	
можуть довго виживати без води	odpowiedź nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie

Zadanie 3.2.

Akceptowane są odpowiedzi, w których znajduje się informacja o tym, że w garbach wielbłądów kumuluje się woda.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
У горбах верблюдів накопичується вода.
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
у горбах накопичується вода
у них міститься вода

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
горби слугують резервуарами жиру	odpowiedzi niezgodne z tekstem
Горби – це джерело енергії	
у горбах їжа та волога	

Zadanie 3.3.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na zdolność wielbłąda do szczelnego zamykania nozdrzy.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
він закриває ніздрі
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
верблюд щільно закриває ніздрі

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
верблюд дихає в суворих умовах	odpowiedzi nieprecyzyjne
верблюд не вдихає пісок	
закриває третю повіку	odpowiedź niezgodna z tekstem

Zadanie 3.4.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują, że kupcy chcieli uniknąć zapłacenia cła.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
щоб уникнути сплати мита
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
щоб зекономити на сплаті мита
щоб не платити мито
вони хотіли не платити мито за ввезений товар

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
щоб швидше потрапити до міста	odpowiedzi niezgodne z tekstem
щоб потрапити до міста	
щоб привезти товар	
бо не мали документів	

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności […].*	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
4.2.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	C
4.3.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
4.4.		III.1) Zdający określa główną myśl […] fragmentu tekstu.	B

Zadanie	Podstawa programowa		
	Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
4.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności […].*	VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym […].	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. *Zdający zmienia formę przekazu […] pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności […].*		
4.7.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].*		
4.8.			

Uszczegółowienia do zadania 4.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4.5.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują, że spartanie nie wierzyli w zwycięstwo Filipa lub że nie zamierzali się poddawać.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
вірили в перемогу Філіппа
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
збиралися здаватися
мали наміру здати своє місто

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
вміли писати довгі листи	odpowiedzi niezgodne z tekstem
будуть чинити опір	

Zadanie 4.6.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują, że gołębie odnajdują drogę dzięki zapachom i wiatrowi.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
запахів і/й вітру
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
ароматів і/й повітряних потоків
запахів і/й вітру, який їх розносить

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
атмосферної карти	odpowiedzi nie są wystarczająco precyzyjne
компасу	odpowiedzi niezgodne z tekstem
Сонця	
магнітного поля	
карти	
запахів, вітру й Сонця	poprawna odpowiedź uzupełniona elementami, które nie są zgodne z tekstem

Zadanie 4.7.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na to, że bohater nie mógł odsłuchać wiadomości, ponieważ płyta została uszkodzona podczas przesyłki.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
платівка була пошкоджена
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
платівка була пошкоджена під час пересилки
платівка була пошкоджена в дорозі
платівка була пошкодженна
пошкодження в дорозі зробило послання нечутним

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
пошкоджено	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki
він не мав патефону	odpowiedzi niezgodne z tekstem
він не мав часу	
платівку загубили в дорозі	

Zadanie 4.8.

Akceptowane odpowiedzi, które wskazują na to, że podpis, którego końcówka opada w dół, należy do pesymisty.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
закінчується хвостиком вниз
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
йде кінчиком донизу

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
закінчується хвостиком вверх	odpowiedzi niezgodne z tekstem
йде кінчиком догори	
дуже довгий	
хвостик донизу	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności […].*	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
5.2.			A
5.3.			E
5.4.			B

Zadanie 6.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności […].*	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.2.			C
6.3.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	E
6.4.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].*	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].	B
7.2.			D
7.3.			A
7.4.			C
7.5.			C

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].*	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].	веснянки
8.2.			номері
8.3.			заправила
8.4.			глибоку

Zadanie 9.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].*	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].	які старанно вчилися цього року
9.2.			вводить людей в оману
9.3.			приносить задоволення без великих зусиль
9.4.			плануючи екскурсію по італійських містах / плануючи екскурсію італійськими містами
9.5.			відмовлятися від комфорту на користь нижчих витрат

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi do zadania 8.
8.1.	виснянки
8.2.	нумері
8.3.	заправіла
8.4.	глебоку

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi do zadania 9.
9.1.	які старано вчилися цього року
9.2.	водить людей в оману
9.3.	приносить задоволеня без виликих зусиль
9.4.	плануючи екскурсію по італійських містах
9.5.	видмовлятись від вигоди на користь нижчих коштів

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Напишіть українською мовою твір на одну із запропонованих тем згідно з вимогами, що висуваються до цієї форми завдань. Обсяг роботи – 300–350 слів.

1. Wiele państw zabiega o organizację dużych imprez sportowych, takich jak igrzyska olimpijskie czy mistrzostwa świata w piłce nożnej. Czy organizacja takich wydarzeń to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:
   - promocja kraju-gospodarza imprezy
   - kwestie finansowe
   - wpływ na życie codzienne zwykłych obywateli.
2. Wiele miast na świecie testuje możliwość wprowadzenia tramwajów autonomicznych, czyli takich, w których nie ma motorniczego. Napisz **artykuł** do gazety, w którym przedstawisz powody, dla których takie rozwiązania mogą być wprowadzane, wyrazisz swoje obawy związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego i napiszesz, w jakich sytuacjach związanych z zachowaniem pasażerów brak osoby prowadzącej pojazd mógłby okazać się problemem.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy […] złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne […].

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach […].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].

V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy […].

V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty […], kończy wypowiedź konkluzją.

V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (artykuł)

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności […].
V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia opinie i poglądy innych osób i ustosunkowuje się do nich.
V.8) Zdający […] przedstawia w logicznym porządku argumenty […], kończy wypowiedź konkluzją.
V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
VII.3) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

***Zgodność z poleceniem* (elementy treści i formy)**

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	**R***	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne

	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu **3. Drugi element tematu** **4. Trzeci element tematu**	**R A L**	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchowna realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
5. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	**R A L**	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
6. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	**R A L**	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	**R**	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	**R A L**	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	**R A L**	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	**R A L**	długość pracy mieści się w granicach 270–390 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym pod kryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C.

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12	5 pkt	4 pkt	3 pkt
11–10	4 pkt	3 pkt	3 pkt
9–8	3 pkt	2 pkt	2 pkt
7–6	2 pkt	2 pkt	1 pkt
5–4	2 pkt	1 pkt	1 pkt
3–2	1 pkt	0 pkt	0 pkt
1–0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Wiele państw zabiega o organizację dużych imprez sportowych, takich jak igrzyska olimpijskie czy mistrzostwa świata w piłce nożnej. Czy organizacja takich wydarzeń to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:

- promocja kraju-gospodarza imprezy
- kwestie finansowe
- wpływ na życie codzienne zwykłych obywateli.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki, **zależnie od tematu**, powinien wyrazić aprobatę albo dezaprobatę wobec omawianego zagadnienia albo przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki, np.: *moim zdaniem, takie rozwiązanie ma dużo zalet…*; *uważam, że taka decyzja będzie miała negatywne skutki…*; *są plusy i minusy takiej decyzji…*; *… ma wiele zalet, ale spowoduje też wiele problemów*.
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę

- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający powinien wyrazić swoją opinię na temat zabiegania przez różne kraje o organizację dużych imprez sportowych.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi wyrazić swoją opinię / określić stanowisko, jakie zajmuje w sprawie organizacji dużych imprez sportowych, np. *Багато людей кажуть, що проведення великих спортивних заходів є великою честю для країни та прибутковою справою. На мою думку, вони мають рацію. / Як на мене, бути господарем величезних міжнародних спортивних змагань – не найкраща ідея. / Проведення великих спортивних заходів приносить багато користі, але існує також чимало недоліків, які слід враховувати.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli np.
   - jest pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający w kwestii organizacji dużych imprez sportowych, np. *Чи повинна наша країна подавати заявку на проведення важливих спортивних змагань?*
   - zdający określa w niej wyłącznie stanowisko innych osób, podczas gdy ma wyrazić własną opinię, np. *Багато людей кажуть, що проведення таких заходів, як Олімпійські ігри, не має сенсу, але ця ідея також має багато прихильників.*

   Taką tezę uznaje się za odbiegającą od tematu.
4. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że wiele państw zabiega o organizację dużych imprez sportowych, takich jak igrzyska olimpijskie czy mistrzostwa świata w piłce nożnej, nie jest tezą.
5. We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
6. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli na przykład:
   - zdający pomija w rozwinięciu kwestie zasygnalizowane w tezie, np. uwzględnia w tezie dwa elementy tematu, a w rozwinięciu omawia wszystkie trzy elementy podane w temacie lub tylko jeden z nich, lub w tezie stwierdza, że organizowanie dużych imprez sportowych ma zarówno dobre, jak i złe strony, a w rozwinięciu odnosi się wyłącznie do zalet albo wyłącznie do wad takiej decyzji
   - zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą. Jeśli we wstępie zdający uzna, że zabieganie o organizację dużych imprez sportowych jest zjawiskiem pozytywnym, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien uznać je za niezasadne.

     Podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą jest akceptowane pod warunkiem, że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza, np. *Хоча багато людей вказують на економічний прибуток, який можна отримати під час таких міжнародних заходів, я все ж вважаю, що інвестиції, які країна має зробити, зазвичай перевищують дохід, який приносить захід.*
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem.

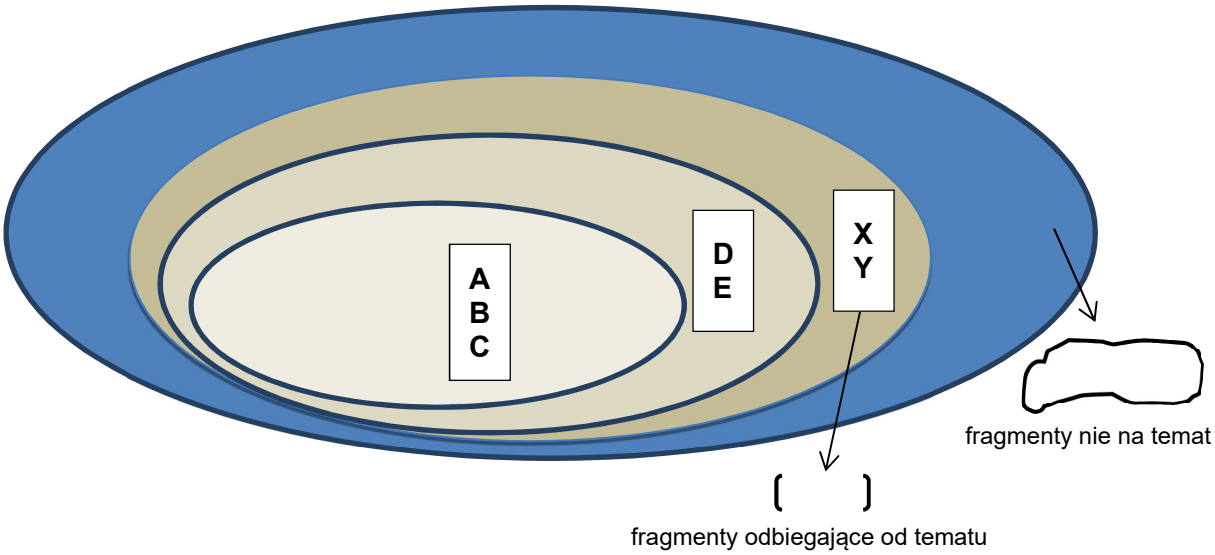
8. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.
9. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Zgodność z tematem

Wiele państw zabiega o organizację dużych imprez sportowych, takich jak igrzyska olimpijskie czy mistrzostwa świata w piłce nożnej. Czy organizacja takich wydarzeń to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów: } „główka”

- promocja kraju-gospodarza imprezy
- kwestie finansowe
- wpływ na życie codzienne zwykłych obywateli.

} elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
   - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
     – wpływ organizacji imprezy na życie biorących w niej udział sportowców z danego kraju
     – aspekt biurokratyczny związany z organizacją imprezy / konieczność spełnienia określonych warunków formalnych przez kraj-gospodarza.

   Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.
2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
     – relacja z zawodów sportowych np. meczu piłki nożnej / tenisa, w których uczestniczył zdający.

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
     – biografia słynnego sportowca
     – odniesienie do innego rodzaju imprez (niezwiązanych ze sportem, np. organizacja koncertów przez światowej sławy muzyków, inauguracja wystaw/muzeów, budowa parków rozrywki itp.)
     – plusy i minusy uprawiania sportu.

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

Wiele miast na świecie testuje możliwość wprowadzenia tramwajów autonomicznych, czyli takich, w których nie ma motorniczego. Napisz **artykuł** do gazety, w którym przedstawisz powody, dla których takie rozwiązania mogą być wprowadzane, wyrazisz swoje obawy związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego i napiszesz, w jakich sytuacjach związanych z zachowaniem pasażerów brak osoby prowadzącej pojazd mógłby okazać się problemem.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może także podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:
- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem musi dotyczyć wprowadzenia w miastach tramwajów autonomicznych lub nowoczesnych rozwiązań dotyczących ruchu drogowego, np. *Для багатьох із нас трамвай без водія – це картина з науково-фантастичних фільмів, проте в деяких містах він стає або вже став реальністю. Чи завоюють такі інновації польські міста також?*
2. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie do artykułu.
3. Jeśli zdający realizując temat pisze o samochodach autonomicznych zamiast o tramwajach, taka realizacja poszczególnych elementów pracy jest kwalifikowana na poziom niższy.

Elementy tematu

1. Aby realizacja pierwszego elementu tematu była uznana za poprawną, zdający musi odnieść się do zalet / dobrych stron wprowadzenia tramwajów autonomicznych, np. oszczędności finansowych / wprowadzania nowoczesnych rozwiązań / braku problemów związanych z niewystarczającą liczbą motorniczych lub ich niedyspozycją, itp.
2. Aby realizacja drugiego elementu tematu była uznana za poprawną, wymagane jest odniesienie się do ewentualnych problemów związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego, takich jak np. konieczność wprowadzenia zmian w infrastrukturze drogowej tak, aby zminimalizować ryzyko kolizji / kwestia zachowania się takich pojazdów w sytuacjach niestandardowych na drodze / brak przygotowania kierowców na takie rozwiązanie.
3. Aby realizacja trzeciego elementu tematu była uznana za poprawną, wymagane jest odniesienie się do problemów związanych z zachowaniem pasażerów, jak np. reagowanie w przypadku nagłego zasłabnięcia pasażera / agresywnego zachowania osób podróżujących tramwajem, w którym nie ma osoby prowadzącej.

Zgodność z tematem

Wiele miast na świecie testuje możliwość wprowadzenia tramwajów autonomicznych, czyli takich, w których nie ma motorniczego. } „główka”

Napisz **artykuł** do gazety, w którym przedstawisz powody, dla których takie rozwiązania mogą być wprowadzane, wyrazisz swoje obawy związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego i napiszesz, w jakich sytuacjach związanych z zachowaniem pasażerów brak osoby prowadzącej pojazd mógłby okazać się problemem. } elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)

- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
  - wyjaśnienie, co to są tramwaje autonomiczne.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
     - przedstawienie zagrożeń w ruchu drogowym niezwiązanych z wprowadzeniem tramwajów autonomicznych, np. korzystanie z samochodów używających sztucznej inteligencji.

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.
3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
     - opis różnych problemów związanych z życiem w dużym mieście, bez związku z autonomicznymi środkami transportu.

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy (np. *автоматичний* zamiast *автономний*), ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać, na przykład z:
   - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	• bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność, różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO • zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu, unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *добрий, чудовий, цікавий*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *користуватися величезною популярністю* zamiast *стати відомим*; *Якби я дізнався про змагання раніше, я б обов'язково відвідав його.* zamiast *Я не пішов на змагання, бо не знав про нього.*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Я взяла із собою улюблене платя.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.

3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	*Fragment odbiegający od tematu.*
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	*Fragment nie na temat.*
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	*Było ciepło , i deszczowo.* *Zrobiłem to √ ponieważ…*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
   - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 240 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фільм, група*, *журнал*, np. *серіал „Przyjaciele", в журналі „Świat Dysku".* Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я прочитав Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd

w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest *czystopisem*, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *на озері* (2 wyrazy), *у великому місті* (3 wyrazy), *1789* (1 wyraz), *10.01.2026* (1 wyraz), *10 січня 2026* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
   - wyrazy łączone dywizem, np. *із-за, Івано-Франківськ, по-перше*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *ХНПУ*, *СМС*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
   - liczby, bez względu na ich długość, np. 1780.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *XX вік* (2 wyrazy).
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Nowe Horyzonty.* (4 wyrazy).